

Anonimizuota versija

Vertimas

C-222/24 – 1

Byla C-222/24

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2024 m. kovo 22 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen (Švedija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2024 m. kovo 12 d.

Ieškovė:

Naturvårdsverket

Atsakovas:

IC

<...>

PAGRINDINĖS BYLOS DALYKAS

Atliekų panaudojimas pagal Atliekų vežimo reglamentą; Europos Sąjungos Teisingumo Teismui teikiamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą

SKUNDŽIAMAS SPRENDIMAS

2022 m. gegužės 6 d. *Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen* (Nakos apylinkės teisme posėdžiaujantis Žemės ir aplinkos apsaugos teismas) sprendimas
<...>

<...>

Pateikus ataskaitą, *Mark- och miljööverdomstolen* (Žemės ir aplinkos apsaugos apeliacinis teismas) priima nutartį.

NUTARTIS <...>

1. Pagal SESV 267 straipsnį pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl jame išdėstytų klausimų <...>.
2. Bylos nagrinėjimą sustabdyti, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims prejudicinį sprendimą.

<...>

PRAŠYMAS PRIIMTI PREJUDICINIŲ SPRENDIMŲ

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas

Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen (Stokholmo apeliaciniame teisme posėdžiaujantis Žemės ir aplinkos apsaugos apeliacinis teismas)

<...>

Pagrindinės bylos šalys

Apeliantė: *Naturvårdsverket*
(Švedijos aplinkos
apsaugos agentūra)
<...> Stokholmas

Atsakovas: IC <...>

Įvadas

- 1 2021 m. lapkričio 25 d. Vokietijos valdžios institucijos patikrino iš Švedijos į Kongą gabenamo konteinerio turinį. Patikrinimas buvo atliktas Vokietijoje. Remiantis Vokietijos valdžios institucijų pateikta informacija, konteineryje buvo transporto priemonė, apibūdinta kaip prastos bendros būklės ir turinti įvairių pažeidimų – įlenkimų, įbrėžimų, rūdžių ir sulūžusių dalių. Konteineryje taip pat, be kita ko, buvo sofų, kėdžių, kilimų, drabužių, žaislų ir smulkiosios elektronikos prietaisų. Vokietijos valdžios institucijos įtarė, kad visa tai gali būti atliekos, nes kai kurie daiktai buvo apipeliję ir aiškiai nusidėvėję.
- 2 Vokietijos valdžios institucijos uždraudė toliau gabenti konteinerį, įtardamos, kad pagal Reglamentą (EB) Nr. 1013/2006¹ (toliau – Atliekų vežimo reglamentas) atliekos vežamos neteisėtai. Jos taip pat paprašė *Naturvårdsverket*, kaip Švedijos kompetentingos institucijos, užtikrinti, kad konteinerio turinys būtų gražintas į Švediją ir pašalintas nesukeliant pavojaus aplinkai. *Naturvårdsverket* sutiko su Vokietijos valdžios institucijų vertinimu, kad tai buvo atliekų vežimas ir kad jis

¹ 2006 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1013/2006 dėl atliekų vežimo.

neteisėtas, kaip tai suprantama Atliekų veŖimo reglamente. Taip yra todėl, kad atliekų ir pavojingų atliekų veŖimas iš Švedijos į Kongą yra uždraustas arba bet kuriuo atveju reikalaujama, kad prieš veŖant būtų pateiktas raštiškas pranešimas ir gautas sutikimas.

- 3 *Naturvårdsverket* susisieėė su IC, kuris su konteineriu susijusiuose krovinio dokumentuose buvo nurodytas kaip siuntėjas. Jam buvo suteikta galimybė paėiam išsiveŖti konteinerio turinį atgal į Švediją. IC informavo *Naturvårdsverket*, kad negali sumokėti už konteinerio turinio perveŖimą iš Vokietijos į Švediją, ir paprašė, kad perveŖti padėtų *Naturvårdsverket*.
- 4 *Naturvårdsverket* taip pat pareikalavo iš IC pateikti įrodymų, patvirtinanėių, kad po panaudojimo atliekas saugoti ir tvarkyti nesukeldamas pavojaus aplinkai ir sveikatai gali asmuo, turintis leidimus arba pateikėęs pagal Švedijos teisės aktus reikalaujamus atitinkamus pranešimus. Vėliau IC kelis kartus susisieėė su *Naturvårdsverket* ir išreiškė pageidavimą susigrąžinti sustabdyto konteinerio turinį. *Naturvårdsverket* nebuvo aišku, kaip IC ketina elgtis su konteinerio turiniu, išskyrus tai, kad jis planuoja jį perpakuoti ir reeksportuoti į Kongą.
- 5 *Naturvårdsverket* nusprendė, kad konteinerio turinys turėtų būti išveŖtas atgal į Švediją ir pašalintas bei panaudotas per *Naturvårdsverket* nesukeliant pavojaus aplinkai. IC apskundė šį sprendimą Nakos apylinkės teisme posėdžiaujanėiam Ŗemės ir aplinkos apsaugos teismui. Šis teismas panaikino sprendimą tiek, kiek jis susijęs su aptariamo konteinerio turinio šalinimu per *Naturvårdsverket*. Teismo sprendimas motyvuojamas tuo, kad šiuo sprendimu apribojama teisė į nuosavybės apsaugą, o toks apribojimas neturi teisinio pagrindo. *Naturvårdsverket* savo ruožtu apskundė <...> sprendimą Stokholmo apeliaciniame teisme posėdžiaujanėiam Ŗemės ir aplinkos apsaugos apeliaciniame teismui. Pastarajam teismui tenka nagrinėti klausimą, ar Atliekų veŖimo reglamentas suteikia *Naturvårdsverket* teisė panaudoti susigrąžintą konteinerio turinį.

Procedūra *Naturvårdsverket*

- 6 2022 m. vasario 15 d. *Naturvårdsverket*, be kita ko, nusprendė, kad į konteinerį BEAU 5951020 pakrautos atliekos turėtų būti grąžintos į Švediją ir pašalintos bei panaudotos per *Naturvårdsverket*, nesukeliant pavojaus aplinkai, kaip numatyta Atliekų veŖimo reglamento 24 straipsnyje. Sprendime taip pat buvo nurodyta, kad išlaidos, kurias *Naturvårdsverket* patyrė saugodama, atsiimdama ir panaudodama mišrias atliekas, bus išieškotos iš IC pagal Atliekų veŖimo reglamento 25 straipsnį.
- 7 Sprendimas buvo motyvuojamas tuo, kad atliekas ketinta veŖti į Kongą, paŖeidŖiant Atliekų veŖimo reglamento 36 straipsnyje ir Reglamente (EB) Nr. 1418/2007² įtvirtintą eksporto draudimą, ir kad nebuvo pateiktas joks

² 2007 m. lapkriėio 29 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1418/2007 dėl tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1013/2006 III arba IIIA priede išvardytų naudojimui

pranešimas ir gautas joks rašytinis sutikimas. Kadangi IC buvo konteinerio siuntėjas, jis laikomas pranešėju pagal Atliekų vežimo reglamentą. Sprendime taip pat nurodyta, kad IC buvo suteikta galimybė pačiam atsiimti konteinerio turinį, tačiau jis nusprendė to nedaryti. Be to, jis nepateikė jokių įrodymų, patvirtinančių, kad, atsiėmęs atliekas, galėtų jas pašalinti nesukeldamas pavojaus sveikatai ir aplinkai. Taigi, *Naturvårdsverket* nuomone, nebuvo galima laikyti, kad IC gali atsiimti ar pašalinti konteineryje esančias atliekas.

- 8 Prieš išveždama konteinerio turinį atgal į Švediją, *Naturvårdsverket* parengė pranešimą pagal Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio [2 dalies] trečią pastraipą ir jame kaip pranešėją ir asmenį, atsakingą už vežimą, nurodė save. Kaip atliekų gavėja buvo nurodyta įgaliota atliekų priėmimo įmonė Švedijoje. Sprendime taip pat nurodyta, kad atliekos bus vežamos panaudoti. Vokietijos kompetentinga institucija šį pranešimą patvirtino.
- 9 Konteinerio turinys buvo grąžintas į Švediją, į pranešime nurodytą atliekų priėmimo įmonę. Atsiimtose prekės buvo surūšiuotos pagal frakcijas; vėliau jas patikrinusi priežiūros institucija (*Länsstyrelsen i Stockholms län* (Stokholmo apskrities administracinė valdyba)) nusprendė, kad tai mišrios atliekos, kurių dalis yra pavojingos atliekos. Priežiūros institucija pritarė Vokietijos valdžios institucijų ir *Naturvårdsverket* vertinimui, kad šis atvejis susijęs su neteisėtu atliekų vežimu ir kad atliekos turi būti panaudotos. Šiuo metu atliekos saugomos atliekų priėmimo įmonėje *Naturvårdsverket* vardu.

Procesas Nakos apylinkės teisme posėdžiaujančiame Žemės ir aplinkos apsaugos teisme

- 10 IC apskundė *Naturvårdsverket* sprendimą Nakos apylinkės teisme posėdžiaujančiam Žemės ir aplinkos apsaugos teismui. Šis teismas nustatė, jog *Naturvårdsverket* sprendimas gali būti suprantamas tik taip, kad IC nuosavybė turi būti iš jo paimta ir panaudota. Teismas konstatavo, jog sprendimas, kad *Naturvårdsverket* turi panaudoti susigrąžinto krovinio turinį, yra pagrindinės teisės į nuosavybės apsaugą apribojimas pagal, be kita ko, Europos konvenciją, o tokiam apribojimui reikia aiškaus procedūros teisinio pagrindo. Be to, teismas padarė išvadą, kad Atliekų vežimo reglamento nuostatų formuluotė nesuteikia pagrindo *Naturvårdsverket* prieš IC valią priimti sprendimą panaudoti jo turtą po to, kai šis turtas buvo grąžintas į Švediją. Teismas nusprendė, kad tokį teisės į nuosavybės apsaugą apribojimą grįsti Atliekų vežimo reglamento procedūrinių nuostatų sistema nėra priimtina. Taigi teismas panaikino *Naturvårdsverket* sprendimą tiek, kiek jame buvo nurodyta, kad aptariamasis konteinerio turinys turi būti pašalintas ir panaudotas.

skirtų atliekų eksporto į tam tikras šalis, kurioms netaikomas EBPO sprendimas dėl atliekų tarpvalstybinio vežimo kontrolės.

Procesas Stokholmo apeliaciniame teisme posėdžiaujančiame Žemės ir aplinkos apsaugos apeliaciniame teisme

- 11 *Naturvårdsverket* pateikė apeliacinį skundą dėl Žemės ir aplinkos apsaugos teismo sprendimo Stokholmo apeliaciniame teisme posėdžiaujančiam Žemės ir aplinkos apsaugos apeliaciniam teismui, nes yra įsitikinusi, kad jos sprendimas turėtų būti paliktas galioti. *Naturvårdsverket* taip pat paprašė Žemės ir aplinkos apsaugos apeliacinio teismo kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą (toliau – Teisingumo Teismas) su prašymu priimti prejudicinį sprendimą dėl tam tikrų Atliekų vežimo reglamento nuostatų išaiškinimo. IC prieštarauja bet kokiam Žemės ir aplinkos apsaugos teismo sprendimo pakeitimui.
- 12 *Naturvårdsverket* apibendrintai nurodė tokius argumentus. Sunku suprasti, kaip turi veikti tarpvalstybinio atliekų judėjimo sistema ir panaudojamos neteisėtai tarp valstybių vežamos atliekos, jei kompetentinga institucija neturi teisės užtikrinti, kad atsiuntos atliekos būtų panaudotos arba pašalintos. *Naturvårdsverket* nuomone, tam yra teisinis pagrindas, įtvirtintas Atliekų vežimo reglamente. Neteisėtai vežamų atliekų atsiėmimas taip pat yra tarpvalstybinis atliekų judėjimas. Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalies a, b arba c punktuose numatytu atsiėmimo atveju, remiantis šios dalies trečia pastraipa, būtina parengti naują pranešimą apie grąžinimą į išsiuntimo šalį iš šalies, kurioje vežimas buvo sustabdytas. Remiantis Atliekų vežimo reglamento 4 straipsnio 6 punktu, pranešimas apima atliekų vežimą iš pradinės išsiuntimo vietos, įskaitant tarpinį ir ne tarpinį naudojimą ar šalinimą. Pranešime, be kita ko, turi būti nurodytas siuntėjas, gavėjas, atliekų tvarkymo įmonė ir atliekų tvarkymo procedūra. Taigi, *Naturvårdsverket* nuomone, darytina prielaida, kad tai, kas atsiimta, yra atliekos ir kad atliekos atsiimamos naudoti arba šalinti. *Naturvårdsverket*, kaip kompetentinga institucija, privalo laikytis Sąjungos reglamente nustatytos tvarkos. Nepateikta įrodymų, kad IC gali pašalinti vežamas atliekas nesukeldamas pavojaus aplinkai ir laikydamasis galiojančių nacionalinių atliekų tvarkymo taisyklių. Dėl šios priežasties *Naturvårdsverket*, kaip kompetentinga institucija, priežiūros institucija ir atliekų turėtoja, negali grąžinti IC vežtų atliekų. Jei Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalies a–c punktai turi būti aiškinami ir taikomi taip, kaip nurodė Žemės ir aplinkos apsaugos teismas, tuomet Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalies d punktas galėtų suteikti teisinį pagrindą išsiuntimo institucijai panaudoti atliekas išsiuntimo šalyje, jei eksportuotojas negali būti laikomas galinčiu tinkamai sutvarkyti atliekas po jų atsiėmimo. Tokiais atvejais kompetentinga išsiuntimo institucija, šiuo atveju *Naturvårdsverket*, kaip kompetentinga institucija, priežiūros institucija, atliekų turėtoja ir pranešėja apie atliekų vežimą, turi būti atsakinga už tai, kad atliekos būtų sutvarkytos ir panaudotos.
- 13 Apibendrinti IC argumentai yra tokie. Visi atsiimtame krovinyje esantys daiktai yra geros būklės. Yra kvitai. Daiktai įsigyti įvairiose naudotų daiktų parduotuvėse,

taip pat pagal internetinius skelbimus. Transporto priemonės yra geros būklės, atlikta jų techninė apžiūra. Kai kurie daiktai galėjo būti netinkamai supakuoti, tačiau jie nėra skirti panaudoti. IC nesupranta, kodėl daiktus ketinama panaudoti. Jis nori kuo greičiau susigrąžinti savo daiktus, kad galėtų juos supakuoti, išsiųsti į Afriką ir padėti našlaičių prieglaudose gyvenantiems vaikams ir skurdžiai gyvenančioms šeimoms. Jis investavo ir pinigų, ir pastangų, kad įsigytų ir supakuotų daiktus į konteinerį.

Sjungos teisė

Atliekų vežimo reglamentas

- 14 Atliekų vežimo reglamentas taikomas, be kita ko, atliekų, eksportuojamų iš Bendrijos į trečiąsias šalis arba vežamų tranzitu per Bendriją pakeliui iš trečiųjų šalių ir į trečiąsias šalis, vežimui (žr. 1 straipsnio 2 dalį).
- 15 Kai krovinio kilmės šalis yra valstybė narė, pranešėjas – bet kuris tos valstybės narės jurisdikcijoje esantis fizinis ar juridinis asmuo, kuris ketina vežti atliekas arba ketina užsakyti atliekų vežimą ir kuriam numatyta pareiga pranešti (žr. 2 straipsnio 15 punktą).
- 16 Kompetentinga institucija valstybėse narėse – susijusios valstybės narės įstaiga, paskirta pagal 53 straipsnį (žr. 2 straipsnio 18 punktą).
- 17 Vežimas – tai naudojimui ar šalinimui skirtų atliekų transportavimas, kuris planuojamas ar vykdomas tarp vienos šalies ir kitos arba tarp šalies ir užjūrio šalių bei teritorijų arba kitų tų šalių teritorijų saugomų zonų (žr. 2 straipsnio 34 punktą).
- 18 Neteisėtas vežimas – tai, be kita ko, bet koks atliekų vežimas, atliekamas pagal Atliekų vežimo reglamentą nepranešus visoms susijusioms kompetentingoms institucijoms, neturint susijusių kompetentingų institucijų leidimo pagal šį reglamentą, tokiu būdu, kuris iš esmės nurodytas pranešime ar judėjimo dokumentuose, arba tokiu būdu, dėl kurio atliekos panaudojamos ar šalinamos pažeidžiant Bendrijos ar tarptautines taisykles (žr. 2 straipsnio 35 punktą).
- 19 Atliekų, skirtų šalinimo ir naudojimo operacijoms, vežimui taikoma procedūra, pagal kurią reikalaujama išankstinio rašytinio pranešimo ir leidimo, kaip nustatyta Atliekų vežimo reglamento II antraštinėje dalyje (žr. 3 straipsnio 1 dalį).
- 20 Kai pateikiamas pranešimas, pranešėjas turi užpildyti pranešimo dokumentą (reglamento IA priedas) ir, jei reikia, judėjimo dokumentą (reglamento IB priedas) (žr. 4 straipsnio 1 punktą). Pranešimas apima atliekų vežimą iš pradinės išsiuntimo vietos, įskaitant tarpinį ir ne tarpinį naudojimą ar šalinimą (žr. 4 straipsnio 6 punktą).
- 21 Atliekų vežimo reglamente nustatytos su atliekų atsiėmimu susijusios pareigos, taikomos tam tikrais konkrečiais atvejais (žr. 4 skyrių). Dėl atsiėmimo, kai

vežimas yra neteisėtas, 24 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodyta, kad, jei už neteisėtą vežimą atsako pranešėjas, išsiuntimo kompetentinga institucija užtikrina, kad šias atliekas

- a) atsiimtų pranešėjas *de facto* arba, jei nebuvo pateikta jokio pranešimo,
- b) atsiimtų pranešėjas *de jure*, arba, jei tai neįvykdoma,
- c) atsiimtų išsiuntimo kompetentinga institucija arba jos vardu fizinis ar juridinis asmuo, arba, jei tai neįvykdoma,
- d) išsiuntimo kompetentinga institucija pati arba fizinis ar juridinis asmuo jos vardu alternatyviu būdu naudotų ar pašalintų paskirties arba išsiuntimo šalyje, arba, jei tai neįvykdoma,
- e) išsiuntimo kompetentinga institucija pati arba fizinis ar juridinis asmuo jos vardu alternatyviu būdu naudotų arba pašalintų kitoje šalyje, jeigu visos atitinkamos kompetentingos institucijos tam pritaria.

a, b, c punktuose nurodytais atsiėmimo atvejais pateikiamas naujas pranešimas, jeigu atitinkamos kompetentingos institucijos nesusitaria, kad pakanka pirminės išsiuntimo kompetentingos institucijos tinkamai pagrįsto prašymo (žr. 24 straipsnio 2 dalies trečią pastraipą). Naują pranešimą pateikia a, b ar c punktuose išvardyti asmenys ar institucija, laikydamiesi šiuose punktuose nurodytos sekos (žr. 24 straipsnio 2 dalies ketvirtą pastraipą).

- 22 Kalbant apie nesutarimus dėl klasifikavimo, jei išsiuntimo ir paskirties kompetentingos institucijos negali sutarti dėl klasifikavimo, kai reikia nustatyti, ar medžiaga yra atliekos, ar ne, nagrinėjama medžiaga laikoma atliekomis. Tai nepažeidžia paskirties šalies teisės su atvežta medžiaga elgtis pagal savo šalies įstatymus, ir kai šie įstatymai neprieštarauja Bendrijos ar tarptautinei teisei (žr. 28 straipsnį).
- 23 Valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų už šio reglamento nuostatų pažeidimus, taisykles ir imasi visų priemonių, kurios yra būtinos joms įgyvendinti (žr. 50 straipsnio 1 dalį).

Europos žmogaus teisių konvencija

- 24 Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Europos konvencija) papildomo protokolo 1 straipsnyje nustatyta, kad kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo turi teisę disponuoti savo nuosavybe. Iš nieko negali būti atimta jo nuosavybė, išskyrus tuos atvejus, kai tai yra būtina dėl visuomenės interesų ir tik įstatymo nustatytais sąlygomis bei vadovaujantis bendraisiais tarptautinės teisės principais. Vis dėlto ankstesnės nuostatos jokiū būdu neriboja valstybės teisės taikyti tokius įstatymus, kokie, jos manymu, jai reikalingi, kad ji galėtų kontroliuoti nuosavybės naudojimą atsižvelgdama į bendrąjį interesą arba kad garantuotų mokesčių, kitų rinkliavų ar baudų mokėjimą.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija

- 25 Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnyje nustatyta, kad kiekvienas turi teisę valdyti teisėtai įgytą nuosavybę, ja naudotis, disponuoti ir palikti paveldėtojams. Nuosavybė negali būti atimta, išskyrus atvejus, kai tai yra būtina visuomenės poreikiams, ir tik įstatymo nustatytais atvejais bei sąlygomis laiku ir teisingai už ją atlyginant. Nuosavybės naudojimą gali reglamentuoti įstatymai, kiek tai būtina atsižvelgiant į bendruosius interesus.

Švedijos teisinė bazė

- 26 *Naturvårdsverket* yra kompetentinga institucija, kaip tai suprantama Atliekų vežimo reglamento 53 straipsnyje, ir susirašinėtoja, kaip tai suprantama šio reglamento 54 straipsnyje (žr. *Avfallsförordningen [2020:614]* (Potvarkis dėl atliekų 2020:614; toliau – Potvarkis dėl atliekų) 8 skyriaus 2 straipsnį). Pagal *Miljöbalken* (Aplinkos apsaugos kodeksas) *Naturvårdsverket* yra atsakinga už Atliekų vežimo reglamento reikalavimų laikymosi priežiūrą, kiek tai susiję su klausimais, dėl kurių ji yra kompetentinga institucija (žr. *Miljötvånsförordningen [2011:13]* (Potvarkis dėl aplinkos apsaugos priežiūros) 2 skyriaus 24 straipsnį).
- 27 Jei *Naturvårdsverket*, kaip kompetentinga institucija, sužino arba sprendžia klausimą, susijusį su atliekų vežimu, kuriam taikomas Atliekų vežimo reglamentas, ji privalo informuoti atitinkamą apskrities administracinę valdybą ir atitinkamą savivaldybės komitetą, kuris vykdo užduotis sveikatos ir aplinkos apsaugos srityje (žr. Potvarkio dėl atliekų 8 skyriaus 3 straipsnį). Už Atliekų vežimo reglamente reglamentuojamų atliekų vežimo priežiūrą tam tikrose apskrityse atsako ir tam tikros nurodytos apskrities administracinės valdybos. Vykdydama priežiūros funkciją, apskrities administracinė valdyba turi bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis apskrities administracinėmis valdybomis, pakrančių apsaugos tarnyba, policija ir muitine (žr. Potvarkio dėl aplinkos 2 skyriaus 28a straipsnį). Be to, kiekviena savivaldybė per savo komitetus vykdo atliekų tvarkymo priežiūrą savivaldybėje, be kita ko, pagal Aplinkos apsaugos kodekso 15 skyrių (žr. Aplinkos apsaugos kodekso 26 skyriaus 3 straipsnį).
- 28 Priežiūros institucija individualiu atveju turi galimybę priimti sprendimą dėl nurodymų, būtinų Atliekų vežimo reglamentui vykdyti (žr. Aplinkos apsaugos kodekso 26 skyriaus 9 straipsnį, taip pat Potvarkio dėl aplinkos 1 skyriaus 4 straipsnį ir 19 skyriaus 10 straipsnį). Remiantis *travaux préparatoires*, toks nurodymas gali būti susijęs, pavyzdžiui, su eksporto draudimu arba nurodymu pateikti atitinkamą informaciją, kaip antai įrodymus, kurių reikalaujama pagal Atliekų vežimo reglamentą arba kurių reikia vežimo teisėtumui įvertinti. <...>
- 29 Priežiūros institucija gali nuspręsti saugoti arba pašalinti atliekas, jei tai būtina siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi Atliekų vežimo reglamente nustatyto

draudimo arba pagal jį priimto įsakymo (žr. Aplinkos apsaugos kodekso 26 skyriaus 13b straipsnį).

- 30 Už neteisėtą atliekų vežimą baudžiama bauda arba laisvės atėmimu iki dvejų metų tam, kas tyčia arba dėl neatsargumo veža atliekas pažeisdamas šioje byloje aktualius Atliekų vežimo reglamento straipsnius (žr. Aplinkos apsaugos kodekso 29 skyriaus 4a straipsnį). Už tam tikrus Atliekų vežimo reglamento pažeidimus gali būti skiriama aplinkosauginė bauda (žr. *Förordning [2012:259] om miljösanktionsavgifter* (Potvarkis 2012:259 dėl aplinkosauginių baudų) 11 skyriaus 1–7 straipsnius).
- 31 Atliekas gali areštuoti policija arba prokurorai *Rättegångsbalken* (Teisminio proceso kodeksas) 27 skyriuje nustatytais aplinkybėmis. Areštuotos atliekos gali būti paskelbtos konfiskuotinomis po teismo proceso, nebent tai būtų akivaizdžiai nepagrįsta ir turtas buvo nusikaltimo objektas, pavyzdžiui, pagal Aplinkos apsaugos kodekso 29 skyriaus 4a straipsnį (žr. Aplinkos apsaugos kodekso 29 skyriaus 12 straipsnį). Institucija, sauganti atliekas, kurios, kaip galima pagrįstai manyti, gali būti konfiskuotos pagal Aplinkos apsaugos kodekso 29 skyriaus 12 straipsnį ir kurios buvo areštuotos pagal Teisminio proceso kodekso 27 skyrių, gali 1) nedelsdama nurodyti parduoti atliekas, jei yra rizika, kad saugant jos bus sunaikintos, saugojimas susijęs su pernelyg didelėmis išlaidomis arba yra kitų ypatingų priežasčių, ir 2) sunaikinti atliekas, jei jų negalima parduoti arba jei galima daryti prielaidą, kad jos bus panaudotos nusikalstamais tikslais, arba jei jos yra netinkamos parduoti dėl kitų priežasčių (žr. Aplinkos apsaugos kodekso 29 skyriaus 12a straipsnį).

Būtynė priimti prejudicinį sprendimą

- 32 Nagrinėjamu atveju kyla klausimas, ar kompetentinga išsiuntimo institucija, atsiėmusi neteisėtai vežtas atliekas pagal Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalies c punktą ir pranešimą, kuris pagal šios dalies trečią ir ketvirtą pastraipus turi būti pateikiamas prieš tokį atsiėmimą, turi būti laikoma atliekų turėtoja ir pagal šį reglamentą, nepaisant pirminio siuntėjo prieštaravimo, taip pat gali (turi) panaudoti arba pašalinti atliekas.
- 33 Jei išsiuntimo institucija turi teisę tokiu atveju panaudoti arba pašalinti atliekas, taip pat kyla klausimas, ar tokia teisė suderinama su nuosavybės apsauga, nes 24 straipsnio 2 dalies c punkte aiškiai nenurodyta, kad iš atliekų savininko gali būti atimta teisė į jo nuosavybę po atliekų atsiėmimo.
- 34 Taigi Žemės ir aplinkos apsaugos apeliacinis teismas laikosi nuomonės, kad nėra aišku arba nebuvo išaiškinta, kaip 24 straipsnio 2 dalis turi būti taikoma tokiu atveju kaip šis. Tam, kad galėtų priimti sprendimą šioje byloje, Žemės ir aplinkos apsaugos apeliacinis teismas prašo atsakyti į toliau pateiktus klausimus dėl aiškinimo.

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

35 Žemės ir aplinkos apsaugos apeliacinis teismas pateikia Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

1. Ar pagal Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalies c punktą atliekų atsiėmimas apima reikalavimą arba galimybę išsiuntimo institucijai panaudoti ar pašalinti atliekas po jų atsiėmimo, jei dėl gražinamo krovinio buvo parengtas pranešimas ir judėjimo dokumentas, kuriame nurodyta, kaip atliekos turi būti tvarkomos paskirties šalyje?

2. Kokiomis aplinkybėmis išsiuntimo institucija gali taikyti 24 straipsnio 2 dalies d punktą, siekdama panaudoti arba pašalinti išsiuntimo šalyje neteisėtai vežtas atliekas? Kaip d punktas yra susijęs su c punktu, pavyzdžiui, ar pagal c ir d punktus gali būti vykdomas atliekų atsiėmimas ir panaudojimas ir (arba) šalinimas kartu, ar taikant vieną iš punktų reikalaujama, kad nebūtų įmanoma atlikti procedūros pagal ankstesnį punktą?

3. Jei Atliekų vežimo reglamento 24 straipsnio 2 dalis gali būti aiškinama taip, kad atsiėmusi atliekas išsiuntimo institucija turi galutinę teisę jomis disponuoti, net jei pirminis siuntėjas nori jas susigražinti, ar toks aiškinimas yra suderinamas su nuosavybės apsauga pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnį ir Europos konvencijos papildomo protokolo 1 straipsnį?